

Designing and Evaluating the Effectiveness of the Educational Package of Choice Theory on the Academic Integration of the Male High School Students: A Case Study Kerman, Iran

Mohsen Bonyadi¹, Alireza Manzari Tavakoli^{2*}, Zahra Zeinaddiny Meymand³
Amanallah Soltani³

1 PhD Student in the Field of Educational Psychology, Faculty of Psychology, Islamic Azad University of Kerman, Shahid Soleimani Branch, Kerman, Iran

2 Associate Professor, Educational Sciences and Psychology, Faculty of Psychology, Islamic Azad University of Kerman, Shahid Soleimani Branch, Kerman, Iran

3 Assistant Professor, Educational Sciences and Psychology, Faculty of Psychology, Islamic Azad University of Kerman, Shahid Soleimani Branch, Kerman, Iran

* Corresponding author: a.manzari@iauk.ac.ir

Received: 2024-07-31

Accepted: 2024-09-12

Abstract

Objective: This research was conducted with the aim of designing and evaluating the effectiveness of the educational package based on the selection theory on the academic integration of the second year high school male students in the second district of Kerman, Iran. **Methods:** This research was a semi-experimental study with a pre-test and post-test design with a control group. The participants of this study included all male students of the second year of high school in two districts of Kerman city (N=450). A multi-stage random cluster sampling method was considered and 60 participants were randomly divided into two experimental (N=30) and control (N=30) groups. Pascarella and Terenzini (2004) academic integration questionnaire was used to collect data. In this study, the repeated measures ANOVA was used and the data were analyzed using SPSS software version 23.

Results: The results of the study demonstrated a significant improvement in the academic integration of male students after participating in the educational package based on the choice theory. The quantitative data indicated a statistically significant increase in educational performance and a reduction in destructive behavior among students ($P < 0.01$). Moreover, the qualitative data from focus group discussions supported these findings, with students reporting a sense of personal responsibility and greater motivation to succeed in their academic endeavors.

Conclusion: These findings have implications for educators and policy makers seeking to increase educational outcomes for male students by focusing on selection theory principles.

Keywords: Choice theory, Academic integration, Male students, High school, Educational package

© 2023 Journal of Mental Health in School (JMHS)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article: Manzari Tavakoli, A & et al. (2025). Designing and Evaluating the Effectiveness of the Educational Package of Choice Theory on the Academic Integration of the Male High School Students: A Case Study Kerman, Iran. *JMHS*, 2(4): 94-104.

طراحی و بررسی اثربخشی بسته‌ی آموزشی تئوری انتخاب بر روی انسجام تحصیلی دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه: مطالعه موردی شهر کرمان

محسن بنیادی^۱، علیرضا منظری توکلی^{۲*}، زهرا زین الدینی میمند^۳، امان الله سلطانی^۳

^۱ دانشجوی دکتری رشته روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی کرمان واحد شهید سلیمانی، کرمان، ایران
^۲ دانشیار، علوم تربیتی و روانشناسی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی کرمان واحد شهید سلیمانی، کرمان، ایران
^۳ استادیار، علوم تربیتی و روانشناسی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی کرمان واحد شهید سلیمانی، کرمان، ایران
 * نویسنده مسئول: a.manzari@iauk.ac.ir

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۶/۲۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۵/۱۰

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف طراحی و ارزیابی اثربخشی بسته آموزشی مبتنی بر نظریه انتخاب بر انسجام تحصیلی دانش‌آموزان پسر سال دوم متوسطه ناحیه دو شهر کرمان انجام شد. روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون دارای گروه کنترل بود. جامعه آماری این مطالعه شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره‌ی دوم دبیرستان ناحیه‌ی دو شهر کرمان بود ($n=0/450$). روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی چند مرحله‌ای در نظر گرفته شد و ۶۰ شرکت‌کننده به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش (۳۰ نفر) و کنترل (۳۰ نفر) تقسیم شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه انسجام تحصیلی پاسکارلا (۲۰۰۴) استفاده شد. در این مطالعه از آزمون آماری آنالیز واریانس با اندازه‌گیری مکرر استفاده شد و داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS ورژن ۲۳ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. یافته‌ها: نتایج این پژوهش نشان داد که بسته‌های آموزشی مبتنی بر نظریه انتخاب ابزار مؤثری برای ارتقای انسجام تحصیلی دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه بود. داده‌های کمی حاکی از افزایش معنی‌دار آماری در عملکرد تحصیلی و کاهش رفتار مخرب در بین دانش‌آموزان بود ($P<0/01$). داده‌های کیفی حاصل از بحث‌های گروه متمرکز از این یافته‌ها پشتیبانی کرد و دانشجویان احساس مسئولیت شخصی و انگیزه بیشتری برای موفقیت در تلاش‌های تحصیلی خود گزارش دادند. نتیجه‌گیری: این یافته‌ها برای مربیان و سیاست‌گذارانی که به دنبال افزایش نتایج آموزشی برای دانش‌آموزان پسر از طریق تمرکز بر اصول تئوری انتخاب هستند، پیامدهایی دارد.

واژگان کلیدی: نظریه انتخاب، انسجام تحصیلی، دانش‌آموزان پسر، دبیرستان، بسته آموزشی

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه سلامت روان در مدرسه محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: بنیادی، محسن؛ منظری توکلی، علیرضا؛ زین الدینی میمند، زهرا؛ سلطانی، امان الله. (۱۴۰۳). طراحی و بررسی اثربخشی بسته‌ی آموزشی تئوری انتخاب بر روی انسجام تحصیلی دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه: مطالعه موردی شهر کرمان. فصلنامه سلامت روان در مدرسه، ۲(۴): ۹۴-۱۰۴.

مقدمه

بنابراین، با توجه به اینکه اکثر نوجوانان در محیط های تحصیلی هستند، لازم است که ناملایمات تحصیلی و راه هایی را که با این مشکلات برخورد می کنند دانسته شود. نظر به این که در ایران در این زمینه تلاش های اندکی صورت گرفته است و اکثر تلاش ها در حد تکنیک های سطحی و آزمون نشده باقی مانده اند؛ لذا ضروری است که با کاربرست مداخلات مبتنی بر رویکرد های نوین و آزمون شده ویژگی های رفتاری و شناختی دانش آموزان در جهت تحقق اهداف پرورشی ارتقا بخشید (Heshmati & Ahmadkhanloo, 2021).

یکی از این مداخلات، مداخلات مبتنی بر تئوری انتخاب گلاسر می باشد. ویلیام گلاسر روانپزشکی آمریکایی، در نظریه انتخاب خود اعتقاد دارد تمامی رفتار و احساسات آدمی یک رفتار انتخاب شده است که هدف از انجام آنها و در واقع انگیزه اصلی انسانها ارضای یکی از پنج نیاز اساسی انسان (بقا، عشق و تعلق، قدرت، آزادی و تفریح) است (Glasser, 2010). هر فرد برای ارضای نیازهای خود شیوه و رفتارهایی را انتخاب می کند که این انتخاب می تواند معقول و بهنجار با نامعقول و نابهنجار باشد. ارضای مناسب نیازها، احساس مهار کردن را برای فرد به ارمغان می آورد و عدم احساس مهار کردن باعث احساس قربانی بودن، عدم پذیرش مسئولیت و شروع راهکارهای نامعقول و نابهنجار است (Kelman, 2017). ناکامی در برآورده کردن نیازهای اساسی یک تجربه عمومی و مشترک است. ولی واکنش انتخابی افراد به این ناکامی ها متفاوت است که این امر به عوامل متعددی در آنها چون نوع هویت (هویت موفق یا شکست)، مسئولیت پذیری، احساس مهارگری درونی یا بیرونی داشتن، تمرکز بر حال با گذشته داشتن بستگی دارد. احساسات ناخوشایندی چون ناامیدی، درماندگی، احساس ناخواستی بودن یا منفور بودن نتیجه انتخاب های غلط است. طبق اصول تئوری انتخاب می توان به افراد برای داشتن انتخاب های بهتر جهت تجربه احساسات خوشایند و رفتار کار آمد کمک کرد (Snowden, 2012).

نظریه انتخاب تکنیک مدار نیست، فرایند مدار است و فرایندمدار یعنی از ابتدا یک نظریه کاملاً روشن در مورد رفتار وجود دارد مبنی بر اینکه چرا انسان رفتار می کند و چگونه رفتار می کند. در نظام آموزش و پرورش معلم باید بداند آن چه از دانش آموز سر می زند و از خودش سر می زند یک «رفتار» است و نسبت به این که چرا دانش آموز این رفتار را نشان می دهد و چگونه رفتار می کند آگاه باشد تا بتواند فهم درستی از رفتار دانش آموز پیدا کند. پس به اعتقاد گلاسر آن چه که از ما سر می زند رفتار است، همه ی رفتارها معطوف به هدفی است و هدف همه ی رفتارها ارضای یک نیاز است و ما رفتاری را انتخاب می کنیم تا

نظام های تعلیم و تربیت از دیرباز برای تربیت شهروندان توانمند اهداف ویژه ای را پیگیری نموده و جهت تحقق این اهداف، مدل های آموزشی خاصی را راهنمای عمل خویش در موقعیت های آموزشی قرار می دهند. در پرتو نگاه عمل گرایانه به عرصه های تربیتی، جنبه های متنوعی از زندگی فردی و اجتماعی فراگیران به ویژه حوزه های شناختی، عاطفی، اجتماعی و مهارتی مورد توجه دستاورد کاران نظام های تعلیم و تربیت واقع شده اند، که در این میان انسجام تحصیلی^۱ یکی از عواملی که می تواند بر عملکرد تحصیلی تاثیر گذار باشد (Gomede et al, 2018).

انسجام تحصیلی اشاره به عملکرد تحصیلی و رشد ذهنی فراگیر و تعاملات وی با کارکنان واحدهای آموزشی دارد. پس، انسجام تحصیلی به معنای میزان انطباق فراگیران با محیط آموزشی است. انسجام تحصیلی پیش بینی کننده رضایت از تحصیلی و محیط تحصیلی می باشد و نقش موثری در موفقیت های تحصیلی و فعالیت های علمی و اجتماعی گروهی در بین فراگیران دارد (Rudasill et al, 2018).

انسجام تحصیلی رفتارهایی هستند که فراگیران در سطح آموزشی درگیر آن می شوند، مانند شرکت در جلسات مشترک علمی با اعضای هیأت علمی، استفاده از کتابخانه و حضور در فعالیت های آکادمیک کلاس انسجام تحصیلی به تناسب فراگیر با محیط آموزش از طریق تعامل با اعضای هیأت علمی و کارکنان رخ می دهد (Shamir-Inbal & Blau, 2021). انسجام تحصیلی فراگیران، نشان دهنده تطابق رضایت بخش وی با هنجارهای موجود محیط آموزش مانند کسب نمره قبولی است و منعکس کننده رضایت دانش آموز از پیشرفت تحصیلی و انتخاب رشته اصلی است. در این راستا دو نوع انسجام تحصیلی وجود دارد: انسجام رسمی تحصیلی که به پیوند دانش آموز با مدرسه یا مؤسسه در ارتباط با مطالعه و یادگیری اشاره دارد. همچنین، انسجام غیررسمی تحصیلی به ارتباط بین اعضای هیأت علمی و فراگیران خارج از محیط آموزشی مربوط می شود یا مؤسسه در ارتباط با مطالعه و یادگیری اشاره دارد. به علاوه، انسجام غیررسمی تحصیلی به ارتباط بین اعضای هیأت علمی و فراگیران خارج از محیط آموزشی مربوط می شود (Birhanu & Gugssa, 2024). زیبایی و همکاران در پژوهش خود دریافتند که کیفیت محیط و تجارب یادگیری تاثیر مثبتی بر انسجام تحصیلی و علمی دارد (Zepke, 2015). به علاوه، کمبر و لینگ در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که شرایط محیط یادگیری و تدریس در انسجام تحصیلی دانش آموزان تاثیر مثبتی دارد (Kember & Leung, 2011).

تعداد ۴ دبیرستان به شکل تصادفی انتخاب شد. سپس به صورت تصادفی از هر مدرسه ۲ کلاس و از هر کلاس ۳۰ نفر و جمعاً ۲۴۰ نفر انتخاب شدند. بعد از انتخاب آزمودنی ها با استفاده از مقیاس انسجام تحصیلی سنجش شدند. دانش آموزانی که در پرسشنامه ها نمره پایین تر از میانگین به دست آورده بودند، شناسایی و مشخص شدند این افراد ۶۰ نفر بودند که رضایت خود را برای شرکت در برنامه آموزشی اعلام کردند. آزمودنیها به صورت کاملاً تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شده و سپس برای حصول اطمینان از گمراش تصادفی آزمودنیها در دو گروه کنترل و آزمایش آزمون t مستقل بر اساس معدل ترم گذشته آنها برای دو گروه اجرا شد. نمرات به دست آمده از آزمونها به عمل آمده برای انتخاب نمونه به عنوان نتایج پیش آزمون در نظر گرفته شد.

ابزار جمع آوری داده ها

برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه انسجام تحصیلی استفاده شد. این پرسشنامه توسط (Trenzini and Pascarella (2004 طراحی شد (Pascarella et al., 2004). این ابزار دارای ۲۹ گویه و پنج بعد تعامل با همسالان (۷ گویه)، تعامل با اساتید (۴ گویه)، نگرانی اساتید درباره پیشرفت دانشجو و نحوه تدریس (۵ گویه)، پیشرفت تحصیلی و فکری (۷ گویه) و تعهدات موسسه ای و هدفمند (۶ گویه) است. با استفاده از مقیاس پنج درجه ای لیکرت از ۱ تا ۵ (۱ خیلی کم تا ۵ خیلی زیاد) نمره گذاری می شوند. ترنزینی روایی و اگریابی ابزار را با پرسشنامه اشتیاق تحصیلی تایید و پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۰/۷۸ گزارش کرد. به علاوه، محمدی و قطره ای (۱۳۹۴) پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای ابعاد مذکور به ترتیب ۰/۶۰، ۰/۹۲، ۰/۷۳، ۰/۶۱ و ۰/۷۵ گزارش کردند (Mohammadi & Ghatrei, 2015). آنها این ضریب برای تعاملات گروه همسالان ۰/۴۷، برای تعامل با اساتید ۰/۷۷، برای نگرانی اساتید در زمینه ی پیشرفت دانشجو ۰/۵۲، برای پیشرفت تحصیلی و فکری ۰/۶۷ و برای تعهدات موسسه ای و هدفمند ۰/۵۸ به دست آمد که حاکی از روایی قابل قبول این پرسشنامه بود.

تدوین و اعتباریابی بسته آموزشی

بسته آموزشی طراحی شده شامل سه مرحله مقدماتی، طراحی بسته و مرحله پایانی بود.

۱/مرحله مقدماتی

در مرحله مقدماتی اقدام به بررسی ادبیات مرتبط با موضوع و مطالعات پیشین در جهت اطمینان از تکراری نبودن موضوع

یکی از نیازهایمان را ارضا کنیم (Glasser, 2010) ; (Kleinman, 2023).

پژوهش ها نشان داده است که کاربرد تئوری انتخاب و واقعیت درمانی بر سبک مدیریت معلم و مسئولیت پذیری دانش آموزان، هیجانات تحصیلی و عملکرد تحصیلی، انگیزش تحصیلی، سرمایه روانشناختی، مسئولیت پذیری و امیدواری، راهبردهای شناختی یادگیری، کنترل خشم، خودکارآمدی، قلدری، کیفیت تحصیلی یادگیری و انضباط دانش آموزان، عزت نفس، امنیت درونی، خود ارزشی و خودباوری موثر است (Divecha & Brackett, 2020).

علی رغم ضرورت آموزش این مؤلفه ها، متأسفانه آنگونه که باید، در جهت شناخت و آموزش آنها در مدارس به طور جدی تلاشی صورت نگرفته است و پژوهش های انجام شده نیز متمرکز بر ارائه برنامه آموزشی مدون نبوده است (Bereiter & Scardamalia, 2018). از آنجا که نظریه انتخاب Glasser بر انتخاب اعمال توسط خود فرد، طرح ریزی برای رفتاری مؤثرتر برای خود فرد و دیگران، تعهد به طرح و برنامه خود و پذیرفتن مسئولیت انتخاب ها، برآوردن نیازهای اساسی بدون آسیب رساندن به دیگران و اینکه افراد با انتخاب، بهتر عمل می کنند، تأکید می کند (Glasser, 2010). در این پژوهش، طراحی بسته آموزشی مبتنی بر تئوری انتخاب به عنوان یک رویکرد قابل توجه و براساس نیازهای بنیادین دانش آموزان در تئوری انتخاب گلاسر برای بالاتر بردن کنترل درونی در مقابل کنترل بیرونی در آنها، در اولویت قرار گرفته است. ویژگی برجسته بسته آموزشی تدوین شده، ارائه یک چارچوب راهنما برای دانش آموزان است تا بتوانند تجاربی موفق به دست آورند. بر همین اساس پژوهش حاضر با هدف طراحی و اثربخشی بسته ی آموزشی تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی دانش آموزان پسر دوره ی دوم دبیرستان ناحیه ی دو شهر کرمان انجام گرفت.

روش پژوهش:

پژوهش حاضر از نوع تجربی با طرح پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل بود و از نظر هدف کاربردی بود.

جامعه، نمونه و روش نمونه گیری

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانش آموزان پسر دوره ی دوم دبیرستان ناحیه ی دو شهر کرمان بودند (N=۴۵۰). سپس، تعداد نمونه ۶۰ نفر به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش (۳۰ نفر) و کنترل (۳۰ نفر) تقسیم شدند. روش نمونه گیری در این مطالعه به شیوه خوشه ای تصادفی ۴ مرحله ای انجام گرفت. در این مرحله از بین دبیرستان های پسرانه ناحیه ی دو شهر کرمان

پژوهش یاری جستن از متخصصان آموزشی و پژوهشی در زمینه تئوری انتخاب در خصوص معرفی منابع و تأیید صحت انجام کار، مطالعه مقالات و کتابهای مربوط به انسجام تحصیلی بررسی پیشینه پژوهشهای انجام شده درباره روشهای افزایش انسجام تحصیلی، درخواست کمک از آموزگاران مشاوران تحصیلی و مدیران مدارس در زمینه برنامه ریزی انجام شد.

۲) طراحی بسته آموزشی

در این مرحله به بررسی مبانی نظری تئوری انتخاب در جهت بهبود فضای آموزشی فرمول سازی مشکل از دیدگاه رویکرد تئوری انتخاب؛ از طریق مطالعه بر روی دانش آموزان دارای مشکلات تحصیلی مراجعه کننده به محل اشتغال پژوهشگر مرکز مشاوره و با کمک آزمون نیازهای گلاسر و کاربرگ محقق ساخته براساس مفاهیم اصلی طرح شده در تئوری انتخاب، معرفی جایگزین های رویکرد تئوری انتخاب برای افزایش انسجام تحصیلی، طراحی هدفهای آموزشی، محتوا و ساختار جلسات در برنامه پرداخته شد. محتوای جلسات براساس اهداف تعیین شده طراحی شدند. محتوا و ساختار جلسات به گونه ای طراحی شد که هر جلسه تکمیل کننده جلسات قبل و پیش نیاز جلسات بعدی بود و در نهایت بسته آموزشی ۸ جلسه ای شامل مواد آموزشی زیر تهیه شد.

الف) کتاب راهنمای مدرس

ب) کتاب کار دانش آموز

ج) کارتهای ماشین رفتار: کارتهای ماشین رفتار یک برنامه آموزشی، تربیتی و درمانی است که براساس چارچوب تئوری انتخاب دکتر ویلیام گلاسر ساخته شده است و به افراد کمک می کند تا بتوانند نشانه هایی چون اضطراب افسردگی و خشم خود را مدیریت کنند و این نکته مهم را به آنها یادآوری کنند که بایستی کنترل و مسئولیت ماشین (رفتار کلی) خود را خود به عهده بگیرند.

د) کارتهای توانمندی: شامل ۵۴ کارت برای انتقال این پیام مهم است که هر کسی توانمندیهایی دارد. ارزش اصلی این کارتها در توانایی آنها در پیشبرد مکالمات و گفتگوهای دوجانبه در وضعیتی سرگرم کننده و در عین حال جدی با محوریت مراجع است.

ه) کارتهای دنیای خرسهای کوچولو: این کارت ها از توانایی حیرت انگیزی در ایجاد گفتگوهایی برای بیان احساسات برخوردارند و به ما نشان می دهند که چگونه با شرایط دشوار کنار آمده و پذیرا باشیم. کارت های دنیای خرسهای کوچولو برای کسانی که بیشتر وقتها احساس نادیده گرفته شدن یا بی ارزش بودن میکنند بسیار مؤثر است.

۳) مراحل پایانی تدوین بسته آموزشی

در این مرحله رفع نواقص و کاستیها در حین اجرای مقدماتی و اعتبار سنجی بسته آموزشی انجام شد. بدین نحو که بسته آموزشی در یک کارآزمایی اولیه بر روی تعدادی از دانش آموزان مراجعه کننده به مرکز مشاوره اجرا و مشکلات و کاستی های آن شناسایی و اصلاح شد و در آخرین مرحله با استفاده از روش اعتبار محتوایی اعتباریابی شد. بدین منظور پس از تدوین بسته و تهیه پروتکل برنامه آموزشی، این برنامه و مواد طراحی شده به همراه توضیحاتی درباره چگونگی انجام پژوهش و تدوین بسته آموزشی، به ۸ نفر از استادان روان شناسی، تربیتی روان شناسی بالینی و مشاوره که از متخصصان آموزش و پژوهش در حوزه تئوری انتخاب بودند ارسال و ارائه شد. پس از بازبینی استادان و اعمال پیشنهادها ایشان و رفع ایرادات مطرح شده، بسته آموزشی مورد تأیید نهایی متخصصان قرار گرفته اعتبار محتوایی آن تأیید شد. گروه آزمایشی در ۸ جلسه ۹۰ دقیقه ای بسته آموزشی طراحی شده براساس تئوری انتخاب دریافت کردند و گروه کنترل در لیست انتظار ماندند. خلاصه جلسات بسته آموزشی طراحی شده براساس تئوری انتخاب در جدول ۱ نشان داده شده است.

روش اجرا

پژوهش حاضر در دو مرحله انجام گرفت. مرحله اول در این مرحله به منظور تهیه مقدماتی بسته آموزشی مبتنی بر تئوری انتخاب به منظور تأثیر بر انسجام تحصیلی دانش آموزان از روش تحلیل محتوا استفاده شد. در فرایند اجرایی این مرحله همه چارچوبهای نظری مرتبط با تئوری انتخاب متغیر انسجام تحصیلی و کارهای مرتبط انجام شده در ایران و خارج از کشور بررسی و در نهایت، براساس چارچوبهای نظری و تحقیقات انجام شده قبلی کار اصلی پژوهش - یعنی تدوین بسته آموزشی به معنای برقراری یک نظم مشخص بین فنون به کار گرفته شده که انسجام درونی برنامه را تأمین می کند در طول طراحی برنامه و اجرای مقدماتی آن صورت گرفت. پس از تدوین بسته آموزشی و تعیین تکالیف آموزشی و پروتکل های مربوط، اقدام به اعتباریابی بسته شد به منظور تعیین اعتبار محتوایی بسته تدوین شده در اختیار ۸ نفر از استادان روان شناسی تربیتی، روان شناسی بالینی و مشاوره قرار گرفت. در مرحله دوم برای بررسی اثربخشی بسته آموزشی تهیه شده، پژوهش در پارادایم کمی به روش آزمایشی با طرح پیش آزمون - پس آزمون با گروه کنترل انجام شد. بدین شکل که گروه آزمایش تحت مداخلات مبتنی بر تئوری انتخاب قرار گرفته، اما گروه کنترل در لیست انتظار قرار گرفتند. هر دو گروه در زمان یکسان به پیش آزمون و پس آزمون

گردید. استفاده از این آزمون مستلزم رعایت چند پیش فرض اولیه است، این پیش فرض ها شامل نرمال بودن توزیع نمرات و همگنی واریانس ها است که ابتدا به بررسی این پیش فرض ها پرداخته شد. برای بررسی نرمال بودن توزیع داده ها از آزمون شاپیرو - وبلک استفاده شد. به علاوه، جهت بررسی همگنی واریانس ها نیز از آزمون لوین استفاده شد. داده ها به وسیله ی نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ در سطح معنی داری ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

پاسخ دادند. همچنین دو ماه پس از پایان آموزش آزمودنی ها در گروه آزمایش از طریق اجرای مجدد پس آزمون مورد ارزیابی قرار گرفتند (مرحله پیگیری) به بیانی دیگر این پژوهش بر اساس هدف کاربردی و از نظر روش شناسی، آزمایشی بوده که در آن از طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل استفاده شده است.

آنالیز آماری داده ها

برای پی بردن به اختلافات آماری نمرات در گروه های پس آزمون و پیگیری از تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر استفاده

جدول ۱: خلاصه جلسات بسته آموزشی طراحی شده براساس تئوری انتخاب

جلسات	عنوان جلسه	اهداف	مداخلات/محتوا
جلسه اول	آشنایی اولیه	ایجاد انگیزه تعیین اهداف کلی دوره	جلب اعتماد برای همکاری با پژوهشگر، تشریح پیامدهای منطقی و مفید حاصل از آموزش نظریه انتخاب برای حفظ و تقویت رابطه و پاسخ به سوالات اعضا
جلسه دوم	آموزش پنج نیاز اصلی و بنیادین آدمی	۱. شناخت نیازهای بنیادین و پی بردن به اهمیت آنها در بروز رفتار آدمی ۲. ضرورت متعادل کردن رفتار با اطرافیان	ما با پنج نیاز ژنتیکی سوق داده می‌شویم که عبارت اند از: نیاز به بقا و زنده ماندن؛ ۲ نیاز به عشق و احساس تعلق ۳ نیاز به قدرت ۴ نیاز به آزادی؛ ۵ نیاز به تفریح؛ هر فرد اگر در ارضای یک یا چند نیاز ژنتیکی اش ناکام بماند ممکن است رفتار نامتناسبی داشته باشد. بیان تجربه شخصی در مورد رابطه رفتارها و نیازها چه کسی، چه زمانی و با چه رفتاری کدام نیازش را ارضا می کند؟- پخش کلیپ (در مورد رفتارهای غیر مؤثر و نتایج ناخوشایند آنها) + بحث در مورد آن - پخش تصاویر چهره ها برای تشخیص هیجانات و ارتباط آن با ارضای نیازها
جلسه سوم	آموزش دنیای مطلوب (کیفی)	ضرورت احترام به دنیاهای مطلوب همدیگر برای نیل به روابط مطلوب و با کیفیت و کاهش بدرفتاریها و تقویت همدلی و تفاهم	معرفی دنیای مطلوب، اجزای دنیای مطلوب، تغییرات دنیای مطلوب در طول زمان و تأثیر آن در صدور رفتار انسانها به نمایش گذاشتن چند کلیپ آموزشی در زمینه دنیای مطلوب و تأثیر آن در صدور رفتار انسانها بازی چرخ دنده -بازی کی چی دوست داره؟- پخش کلیپ (در مورد فرهنگ ها و رسوم مردم سرزمینهای مختلف) - انتخاب عکس های دلخواه و توضیح در مورد دلیل مطلوبیت آنها
جلسه چهارم	آموزش دنیای ادراکی و مؤلفه های آن	ضرورت کاهش سختگیریها در روابط و انتظارات به دلیل تفسیرهای متفاوت افراد از پدیده های یکسان	معرفی نظام ادراکی و مؤلفه های آن از طریق چارت نظریه انتخاب برای نشان دادن نحوه عملکرد مغز و چرایی رفتار ما به نمایش گذاشتن چند کلیپ آموزشی در این مورد
جلسه پنجم	مدیریت احساسات از طریق تغییر رفتار	درک رابطه بین رفتارها و احساسات (نشانه ها) و یادگیری مهارت تغییر احساس بد به احساس خوب از طریق تغییر رفتار	استفاده از کارت خرسها توصیف یک موقعیت توسط مربی و انتخاب کارت مناسب آن موقعیت بر اساس هیجان -خرس- توسط بچه ها) - کاربرگ من میدانم وقتی شاد ناراحت می‌شوم که« - فعالیت تصاویر - هیجانات با) نشان دادن هر تصویر هر فرد میزان هیجان مثبت یا منفی خود را به اعضای گروه نشان میدهد آینه هیجانات
جلسه ششم	آموزش ماشین رفتار و مؤلفه های آن	لزوم مدیریت و داشتن کنترل بر ماشین رفتار خود در جاده زندگی	معرفی رفتار کلی و مؤلفه های آن آموزش کارتهای ماشین رفتار و انجام دادن فعالیتها و کاربرگه های مرتبط با مفهوم رفتار کلی انسان

جلسات	عنوان جلسه	اهداف	مداخلات/محتوا
جلسه هفتم	مسئولیت پذیری (هر کس مسئول ارضای نیاز خودش است و نباید مدام از دیگران انتظار داشته باشد)	درک مفهوم مسئولیت پذیری برای ارضای مناسب نیازهای خود و اجتناب از آسیب زدن به دیگران	تشریح شیوه دلبودی ای پی (WDEP) به عنوان فرایند واقعیت درمانی (استراتژی نظریه انتخاب) و خودارزیابی پخش و تحلیل کلیپ - بیان خاطرات و تجربه های شخصی - کار روی متن کتاب - کاربرگ رفتارهای غیر مسئولانه (بیان برخی از هدف آموزشی رفتارهای غیرمسئولانه و تعیین پیامدهای کوتاه مدت و بلندمدت آن ها)
جلسه هشتم	خود آگاهی (توجه به خواسته و رفتار در هر لحظه)	تمرین افزایش خودآگاهی در خلال فعالیتهای مختلف	استفاده از کارت خرسها و کارت ماشین رفتار - نقاشی - کاربرگ موقعیتهای - خواسته ها - رفتارها - پیامدها

نتایج:

نتایج این مطالعه نشان داد که بسته آموزشی مبتنی بر تئوری انتخاب تأثیر معناداری بر انسجام تحصیلی دانش آموزان پسر دبیرستانی شهر کرمان داشت. نمرات انسجام تحصیلی گروه آزمایش در هر دو مرحله پس از آزمون و پیگیری نسبت به گروه کنترل بهبود یافت. علاوه بر این، تجزیه و تحلیل واریانس تأثیر معناداری بر نمرات انسجام تحصیلی نشان داد که نشان می دهد این تغییرات به دلیل نوسانات تصادفی نبوده است. به علاوه، مقایسه میانگین نمرات در مقاطع مختلف حاکی از تأثیرگذاری بسته آموزشی در بهبود انسجام تحصیلی بود. این نتایج پتانسیل مداخلات مبتنی بر نظریه انتخاب را در افزایش عملکرد تحصیلی و انسجام در بین دانش آموزان دبیرستانی را آشکار ساخت. در جدول ۲، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش به تفکیک مراحل و گروه نشان داده شده است. برای پی بردن به اختلافات آماری در گروه های پس از آزمون و پیگیری از تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر استفاده گردید. استفاده از این آزمون مستلزم رعایت چند پیش فرض اولیه است، این پیش فرض ها شامل نرمال بودن توزیع نمرات و همگنی واریانس ها است که ابتدا به بررسی این پیش فرض ها پرداخته شد. برای بررسی نرمال بودن توزیع داده ها از آزمون شاپیرو - ویلک استفاده شد. از آنجایی که مقادیر آزمون شاپیرو - ویلک در هیچ یک از مراحل معنی دار نبود ($p > 0/05$)، لذا نتیجه گیری شد که توزیع نمرات نرمال بود. جهت بررسی همگنی واریانس ها نیز از آزمون لوین استفاده شد. طبق نتایج، شاخص آماره آزمون لوین در سه مرحله ارزیابی به لحاظ آماری معنی دار نبود ($p > 0/05$) و بنابراین پیش فرض برابری واریانس ها تأیید شد. داده های تحقیق فرض همگنی ماتریس های واریانس - کوواریانس (ام باکس) را زیر سؤال برد؛ بنابراین این پیش فرض نیز تأیید شد ($p > 0/05$).

نتایج آزمون آماری کرویت که از پیش فرض های تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر است، نشان داد که سطح معناداری کمتر از $0/05$ بود و پیش فرض کرویت تأیید نشد. چون نتایج آزمون ماخلی معنادار بود برای تعیین اثر درون آزمودنی ها در انسجام تحصیلی از آزمون گرین هاوس استفاده شد که نتایج آن در جدول ۳ آمده است. همانطور که در جدول ۳ نشان داده شده است در تحلیل واریانس چند متغیری اثر زمان در آزمون گرین هاوس و کرویت از لحاظ آماری معنادار گزارش شد ($P < 0/001$). این به معنای وجود تفاوت معنادار بین نمرات انسجام تحصیلی آزمودنی ها در مراحل پیش آزمون، پس از آزمون و پیگیری بود. همچنین، بر اساس نتایج ذکر شده در جدول ۴، بین گروه آزمایش و کنترل تفاوت آماری معناداری مشاهده شد ($P < 0/05$). این نشان می دهد که بسته ی آموزشی تدوین شده بر اساس تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی و مولفه های آن تأثیر داشت ($P < 0/05$). به علاوه، مقایسه ی متقابل میانگین نمرات در گروه های مختلف مداخله ای در مراحل آزمون (پیش آزمون، پس از آزمون و پیگیری) در انسجام تحصیلی در جدول ۵ آمده است. به منظور مشخص نمودن اینکه انسجام تحصیلی در کدام مرحله با هم تفاوت آماری معناداری داشتند از آزمون تعقیبی بن فرونی استفاده شد که به مقایسه دو به دوی میانگین ها پرداخته است. نتایج این مطالعه نشان داد که بسته ی آموزشی تدوین شده بر اساس تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی در هر دو مرحله پس از آزمون و پیگیری از لحاظ آماری تأثیر معناداری داشت (جدول ۵). همان طور که نتایج جدول ۵ نشان داده شده است اختلاف میانگین نمرات پیش آزمون و پس از آزمون و اختلاف میانگین نمرات پیش آزمون و پیگیری بیشتر و از لحاظ آماری معنادارتر از اختلاف میانگین نمرات پس از آزمون و پیگیری بود. این نشان دهنده آن است که بسته ی آموزشی تدوین شده بر اساس تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی و مولفه های آن در مرحله پس از آزمون تأثیر داشت و تداوم این تأثیر در مرحله پیگیری نیز گزارش شد.

جدول ۲: آماره های توصیفی انسجام تحصیلی و مولفه های آن به تفکیک گروه و مرحله آزمون

گروه آزمایش (n=۳۰)		گروه کنترل (n=۳۰)		متغیر	
میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار		
۱۵/۴۶	۳/۳۳	۱۶/۲۳	۲/۴۰	پیش آزمون	پیشرفت تحصیلی
۲۵/۴۰	۴/۵۱	۱۶	۲/۶۳	پس آزمون	
۲۶/۲۶	۴/۶۳	۱۵/۷۰	۲/۶۰	پیگیری	تعهد به هدف
۱۱/۱۳	۲/۹۴	۱۱/۶۰	۲/۹۸	پیش آزمون	
۲۱/۸۳	۴/۷۷	۱۱/۵۸	۲/۹۱	پس آزمون	
۲۲/۷۳	۵/۰۰۲	۱۱/۵۰	۲/۸۰	پیگیری	انسجام تحصیلی
۲۶/۶۰	۴/۶۳	۲۷/۸۳	۲/۸۵	پیش آزمون	
۴۷/۲۳	۸/۰۳	۲۷/۶۰	۲/۷۷	پس آزمون	
۴۹	۸/۶۰	۲۷/۲۰	۳/۰۸	پیگیری	

جدول ۳: نتایج اثرات درون گروهها برای متغیرهای انسجام تحصیلی

اندازه اثر	P-value	F	میانگین مجذورات	df	مجموع مجذورات	اثر	
۰/۷۳۱	۰/۰۰۱	۱۵۷/۵۸۶	۵۸۲/۹۱۷	۲	۱۱۶۵/۸۳۳	کرویت پذیرفته شده	پیشرفت تحصیلی
۰/۷۳۱	۰/۰۰۱	۱۵۷/۵۸۶	۱۰۳۲/۹۰۷	۱/۱۲۹	۱۱۶۵/۸۳۳	گرین هاوس- گیسر	
۰/۷۷۸	۰/۰۰۱	۲۰۳/۳۸۱	۶۳۰/۹۵۰	۲	۱۲۶۱/۹۰۰	کرویت پذیرفته شده	تعهد به هدف
۰/۷۷۸	۰/۰۰۱	۲۰۳/۳۸۱	۱۱۳۳/۸۵۱	۱/۱۱۳	۱۲۶۱/۹۰۰	گرین هاوس- گیسر	
۰/۷۸۲	۰/۰۰۱	۲۰۷/۷۳۶	۲۴۲۶/۶۱۷	۲	۴۸۵۳/۲۳۳	کرویت پذیرفته شده	انسجام تحصیلی
۰/۷۸۲	۰/۰۰۱	۲۰۷/۷۳۶	۴۴۳۹/۴۴۳	۱/۰۹۳	۴۸۵۳/۲۳۳	گرین هاوس- گیسر	

جدول ۴: نتایج اثرات بین گروهها برای متغیرهای انسجام تحصیلی

اندازه اثر	P-value	F	میانگین مجذورات	df	مجموع مجذورات	منبع تغییر	
۰/۵۲۴	۰/۰۰۱	۶۳/۸۲۰	۱۸۴۳/۲۰۰	۱	۱۸۴۳/۲۰۰	اثر گروه	پیشرفت تحصیلی
			۲۸/۸۸۱	۵۸	۱۶۷۵/۱۱۱	خطا	
۰/۵۲۳	۰/۰۰۱	۶۳/۵۱۵	۲۲۰۵	۱	۲۲۰۵	اثر گروه	تعهد به هدف
			۳۴/۷۱۶	۵۸	۲۰۱۳/۵۳۳	خطا	
۰/۶۶۸	۰/۰۰۱	۱۱۶/۵۳۰	۸۰۸۰/۲۰۰	۱	۸۰۸۰/۲۰۰	اثر گروه	انسجام تحصیلی
			۶۹/۳۴۰	۵۸	۴۰۲۱/۷۱۱	خطا	

جدول ۵: نتایج آزمون تعقیبی بن فرونی انسجام تحصیلی در مراحل پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری

متغیر	تفاوت مراحل	تفاوت میانگین ها	P-value
پیشرفت تحصیلی	پیش آزمون - پس آزمون (اثر مداخله)	۴/۸۵۰*	۰/۰۰۱
	پیش آزمون - پیگیری (اثر زمان)	۵/۱۳۳*	۰/۰۰۱
	پس آزمون - پیگیری (اثر ثبات مداخله)	۰/۲۸۳	۰/۱۱۳
تعهد به هدف	پیش آزمون - پس آزمون (اثر مداخله)	۵/۳۵۰*	۰/۰۰۱
	پیش آزمون - پیگیری (اثر زمان)	۵/۷۵۰*	۰/۰۰۱
	پس آزمون - پیگیری (اثر ثبات مداخله)	۰/۴۰۰*	۰/۰۰۱
انسجام تحصیلی	پیش آزمون - پس آزمون (اثر مداخله)	۱۰/۲۰۰*	۰/۰۰۱
	پیش آزمون - پیگیری (اثر زمان)	۱۰/۸۸۳*	۰/۰۰۱
	پس آزمون - پیگیری (اثر ثبات مداخله)	۰/۶۸۳*	۰/۰۰۴

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف طراحی و اثربخشی بسته ی آموزشی تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره ی دوم دبیرستان ناحیه ی دو شهر کرمان انجام گرفت. نتایج نشان داد بسته ی آموزشی تدوین شده بر اساس تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی و مولفه های آن (پیشرفت تحصیلی و تعهد به هدف) در مرحله پس از آزمون تأثیر داشته است و تداوم این تأثیر در مرحله پیگیری را نیز در بر داشته است. در خصوص اثربخشی بسته ی آموزشی تدوین شده بر اساس تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی و مولفه های آن (پیشرفت تحصیلی و تعهد به هدف) پژوهشی یافت نشد. اما پژوهش هایی همسو با یافته های این پژوهش در اثربخشی بسته آموزشی تدوین شده بر اساس تئوری انتخاب در زمینه های تحصیلی و بر روی جامعه دانش‌آموزان وجود دارد.

در تبیین تأثیر تئوری انتخاب بر انسجام تحصیلی در پژوهش حاضر، در وهله ی اول می توان به گزارش بهارگاوا و ماسون مبنی بر قابلیت کاربرد تئوری انتخاب برای موضوعها، افراد و اختلال های مختلف، اشاره کرد. بارزترین و مهم ترین جنبه تئوری انتخاب که آن را از دیگر روش های مشابه جدا می کند، این است که به تئوری انتخاب به طور عمده به عنوان یک موقعیت آموزشی - تربیتی نگریسته می شود (Bhargava, 2016; Mason, 2013; Glasser et al). روش درمانی خود را به عنوان یک فرآیند آموزشی و نه صرفاً درمانی در نظر می گیرد و معتقد است که در این روش، بیشتر آموزش انجام می شود. علاوه بر این، همان طور که گلاسر گزارش کرد، مجموعه روش ها، فنون و ابزارهای واقعیت درمانی به افراد کمک می کند تا از انتخاب های مخرب به انتخاب های سازنده و از رفتارهای ناکارآمد به رفتارهای کارآمد پیش روند (Glasser, 2010). از این رو، می توان انتظار داشت که این دانش‌آموزان در اثر تئوری انتخاب، آمادگی و آگاهی بیشتری برای درک واقع بینانه از اختلال شان و عوارض آن پیدا کنند و متعاقب آن، قضاوتها، انتخاب ها و هدف گذاری های منطقی، قابل دسترس و سازنده ای متناسب با نقاط ضعف و قوت خود انجام دهند. از آنجا که در تئوری انتخاب، رویارویی واقع بینانه با مسائل، مسئولیت پذیری در قبال انتخاب ها و طرز مواجهه با موضوعات، انتخاب آگاهانه و واقع بینانه برای ایجاد تغییر در فکر و عمل و عدم استفاده ی توجیهی از مشکلات و وقایع گذشته برای سلب مسئولیت پذیری در زمان حال، مورد توجه است، می توان مؤثر بودن کاربرد آن برای دانش‌آموزان مورد انتظار دانست (Law & Guo, 2017).

علاوه بر آن، در تبیین یافته های پژوهش می توان چنین گفت که بسته آموزشی مبتنی بر تئوری انتخاب با آموزش نیازهای پنجگانه روشهای مؤثر رفع نیازها و همچنین مسئولیت دادن به فراگیران و تأکید بر مفهوم خودارزیابی توانسته است این مفهوم را به دانش‌آموزان انتقال دهد که فراگیری انتخاب آنهاست و آموزش را از یک اجبار و انتخاب بیرونی تبدیل به یک انتخاب کنترل درونی کرده است تبدیل شدن آموزش به یک انتخاب درونی در فراگیران ایجاد علاقه، هیجان مثبت ایجاد حس بهتر نسبت به خود و اعتماد به نفس بیشتر می کند. از سوی دیگر آموزشهای مبتنی بر تئوری انتخاب با آشنا کردن یادگیرندگان با مفاهیم دنیای ادراکی و تمایز آن با دنیای واقعی و کمک به آنها برای یافتن تصاویر دنیای مطلوب خود انسجام تحصیلی آنها را افزایش می دهد. هنگامی که دانش‌آموزان تنها خود را مسئول رفتار، افکار، هیجانات و به طور کلی انتخاب های خود بدانند می توانند علی رغم تجربیات نامطلوب روزمره در محیط مدرسه، همچنان انسجام تحصیلی خود را حفظ کنند (Gündogdu, 2018).

محدودیت های این پژوهش شامل پایین بودن روایی بیرونی و تعمیم پذیری نتایج به دلیل شرایط کنترل شده ی پژوهش و در نظر گرفتن دانش‌آموزان پسر به عنوان جامعه ی آماری، محدود بودن زمان اجرای دوره ی آموزشی بود. بنابراین پیشنهاد می شود که بسته آموزشی تدوین شده در دختران و در گروههای مختلف با رشته ها و مقاطع تحصیلی مختلف همچنین در مدارس غیر انتفاعی و تیزهوشان به اجرا درآید تا تعمیم پذیری برنامه آموزشی مورد نظر جهت بررسی محتوا و روشهای آموزشی به کار گرفته شده افزایش یابد. همچنین پیشنهاد می شود که بسته آموزشی در مراکز مشاوره آموزش و پرورش در قالب برنامه آموزشهای گروهی، کارگاههای آموزشی و نیز در مشاوره های انفرادی مورد استفاده قرار گیرد.

این مطالعه نشان داد که بسته آموزشی مبتنی بر نظریه انتخاب بر انسجام تحصیلی دانش‌آموزان پسر سال دوم متوسطه شهر کرمان تأثیر معناداری داشت. نتایج این مطالعه نشان داد که در نمرات انسجام تحصیلی آزمودنیهای گروه آزمایش در مرحله پس‌آزمون و پیگیری نسبت به گروه کنترل تغییرات معناداری گزارش شد. تجزیه و تحلیل آماری تأیید کرد که مفروضات مورد نیاز برای استفاده از تحلیل واریانس با اندازه‌گیریهای مکرر برآورده شده است و نتایج حاکی از تفاوت معنی‌دار نمرات انسجام تحصیلی بین مراحل پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری بود. نتایج همچنین تفاوت معناداری را بین گروه آزمایش و کنترل نشان داد که گروه آزمایش پس از دریافت بسته آموزشی نمرات انسجام تحصیلی بالاتری از خود نشان داد. همچنین

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت‌کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله دارای تعارض منافع نبود.

واژه نامه

1. Academic integration ۱. انسجام تحصیلی

فهرست منابع

- Bereiter, C, & Scardamalia, M. (2018). Intentional learning as a goal of instruction. *Knowing, learning, and instruction: Routledge*. 361-392
- Bhargava, R. (2013). The use of reality therapy with a depressed deaf adult. *Clinical Case Studies*, 12(5), 388-396. <https://doi.org/10.1177/1534650113496869>
- Birhanu, E.T., & Gugssa, Mulugeta A. (2024). Employee cohesion and its influence on workplace learning: The lived experiences of public university lecturers in Ethiopia. *Journal of Workplace Learning*, 36(1), 113-128. <https://doi.org/10.1108/JWL-07-2023-0118>
- Divecha, D., & Brackett, M. (2020). Rethinking school-based bullying prevention through the lens of social and emotional learning: A bioecological perspective. *International Journal of Bullying Prevention*, 2(2), 93-113. <https://doi.org/10.1007/s42380-019-00019-5>
- Glasser, W. (2010). My Vision for the International Journal of Choice Theory and Reality therapy. *International Journal of Choice Theory and Reality Therapy*, 29(2), 12.
- Gomede, E., Gaffo, F. H., Briganó, G. U., De Barros, R. M., & Mendes, L. (2018). Application of computational intelligence to improve education in smart cities. *Sensors*, 18(1), 267. <https://doi.org/10.3390/s18010267>
- Gündogdu, R. (2018). The Influence of Choice Theory Anger Management Program (CTAMP) on the Ability of Prospective Psychological Counselors for Anger

نتایج آزمون پس‌آزمون حاکی از تأثیر معنادار بسته آموزشی بر انسجام تحصیلی در هر دو مرحله پس‌آزمون و پیگیری بود. یافته‌ها حاکی از آن است که مداخله آموزشی مبتنی بر نظریه انتخاب نه تنها انسجام تحصیلی را در کوتاه‌مدت بهبود بخشید، بلکه این بهبود را در طول زمان حفظ کرد. به طور کلی، این مطالعه اثربخشی بسته آموزشی مبتنی بر نظریه انتخاب را در افزایش انسجام تحصیلی دانش‌آموزان پسر دبیرستانی آشکار ساخت. این یافته‌ها پیامدهای مهمی برای طراحی برنامه‌های مداخله‌ای برای بهبود عملکرد تحصیلی و انسجام در بین دانش‌آموزان دارد. تحقیقات بیشتر برای بررسی اثرات دراز مدت چنین مداخلاتی و کاربرد بالقوه آنها در سایر محیط‌های آموزشی ضروری است.

این مطالعه بر معیارهای خود گزارشی برای ارزیابی ادغام تحصیلی دانش‌آموزان تکیه داشت که ممکن است در معرض سوگیری و اثرات مطلوبیت اجتماعی باشد. تحقیقات آینده می‌تواند معیارهای عینی ادغام تحصیلی، مانند سوابق عملکرد تحصیلی را شامل شود. به علاوه، این مطالعه در یک دوره زمانی محدود انجام شد که ممکن است برای نشان دادن اثرات بلندمدت بسته آموزشی نظریه انتخاب کافی نباشد. تحقیقات آتی می‌تواند این مطالعه را با استفاده از حجم نمونه بزرگ‌تر و گروه متنوع‌تری از دانش‌آموزان دبیرستانی تکرار کند تا اثربخشی بسته آموزشی نظریه انتخاب بر ادغام تحصیلی را تأیید کند. همچنین، پژوهش‌های آتی می‌توانند اثربخشی بسته آموزشی نظریه انتخاب را با سایر مداخلات یا رویکردهای آموزشی برای تعیین مؤثرترین راهبردها برای ارتقای یکپارچگی تحصیلی دانش‌آموزان دبیرستانی مقایسه کنند. به علاوه، تحقیقات آتی می‌تواند یافته‌های کمی مطالعه را با داده‌های کیفی تکمیل کند تا درک عمیق‌تری از تجربیات و ادراکات دانش‌آموزان پسر دبیرستانی در مورد بسته آموزشی نظریه انتخاب و تأثیر آن بر ادغام تحصیلی آنها به دست آورد.

موازین اخلاقی

اصول اخلاقی تماماً در این مقاله رعایت شده است. شرکت‌کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه شرکت‌کنندگان در جریان روند پژوهش بودند. به علاوه، اطلاعات آنها محرمانه نگه داشته شد.

- Journal of Choice Theory & Reality Therapy, 35(2).
- Mohammadi, M., & Ghatrei, H. (2015). The role of students' Social and Academic Integration in their evaluation of faculties' Educational Performance Quality in Shiraz University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*, 15, 460-474. <http://ijme.mui.ac.ir/article-1-3685-en.html>
- Pascarella, E.T., Pierson, Christopher T., Wolniak, Gregory, C., & Terenzini, Patrick T. (2004). First-generation college students: Additional evidence on college experiences and outcomes. *The journal of higher education*, 75(3), 249-284. <https://doi.org/10.1080/00221546.2004.11772256>
- Rudasill, K.M., Snyder, K.E., Levinson, Heather, L., Adelson, J. (2018). Systems view of school climate: A theoretical framework for research. *Educational psychology review*, 30, 35-60. <https://doi.org/10.1007/s10648-017-9401-y>
- Shamir-Inbal, T., & Blau, I. (2021). Facilitating emergency remote K-12 teaching in computing-enhanced virtual learning environments during COVID-19 pandemic-blessing or curse? *Journal of Educational Computing Research*, 59(7), 1243-1271. <https://doi.org/10.1177/0735633121992781>
- Snowden, D. (2012). *The social ecology of knowledge management Knowledge horizons* (pp. 237-265): Routledge.
- Zepke, N. (2015). Student engagement research: Thinking beyond the mainstream. *Higher Education Research & Development*, 34(6), 1311-1323. <https://doi.org/10.1080/07294360.2015.1024635>
- Management. *International education studies*, 11(4), 43-53. <https://doi.org/10.5539/ies.v11n4p43>
- Heshmati, R. (2021). The effect of mindfulness-based intervention on social anxiety and resilience in female high school students. *Journal of School Psychology and Institutions*, 10(3), 18-32. doi: 10.22098/JSP.2021.1340
- Heshmati, R., & Ahmadkhanloo, E. (2017). Emotional intelligence, emotional self-regulation and dispositional mindfulness in high school intelligent students. *Mediterranean Journal of Clinical Psychology*, 5(2). <https://doi.org/10.6092/2282-1619/2017.5.1552>
- Kelman, H. C. (2017). Violence without moral restraint: Reflections on the dehumanization of victims and victimizers *The criminology of war* (pp. 145-181): Routledge.
- Kember, D., & Leung Doris, Y.P. (2011). Disciplinary differences in student ratings of teaching quality. *Research in higher education*, 52, 278-299. <https://doi.org/10.1007/s11162-010-9194-z>
- Kleinman, E. M. (2023). *Designing Process-Oriented Computational Assistance to Support Self-Regulated Learning in Complex Games*: University of California, Santa Cruz.
- Law, FM, & Guo, GJ. (2017). Choice and hope: a preliminary study of the effectiveness of choice-based reality therapy in strengthening hope in recovery for women convicted of drug offences in Taiwan. *International journal of offender therapy and comparative criminology*, 61(3), 310-333. <https://doi.org/10.1177/0306624X15596392>
- Mason, C.P. (2016). Using reality therapy trained group counselors in comprehensive school counseling programs to decrease the academic achievement gap. *International*